

Міністерство освіти і науки України
Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств (Укркоопспілка)
Підприємство споживчої кооперації «Навчально-методичний центр
«Укоопосвіта»
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
Львівський торговельно-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Вінницький кооперативний інститут

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ ТА АУДИТУ

*Матеріали
IX Всеукраїнської науково-практичної конференції*

**22 травня 2025 р.
м. Хмельницький**

УДК 004:336:657
ББК 65.9(4УКР)26

Рекомендовано до друку рішенням вченої ради Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту від 23.05.2025 р.

Рецензенти:

Савіцький Андрій, д.е.н., доц., завідувач кафедри менеджменту ВСП «Хмельницький політехнічний фаховий коледж Національного університету «Львівська політехніка»

Мельничук Ірина, к.е.н., доц., завідувач кафедри обліку та фінансів Університету економіки і підприємництва

Редакційна колегія: *Матвеев Андрій, к.іст.н., доц., в.о. президента Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Замазій Оксана, д.е.н., проф., проректор з наукової роботи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Ляшук Катерина, к.е.н., директор Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Джерелейко Світлана, к.е.н., декан факультету управління, підприємництва та права Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Нікольчук Юлія, к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, обліку та аудиту Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Сніщенко Роман, д.е.н., проф., професор кафедри фінансів, обліку та аудиту Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Нагорний Павло, к.т.н., доц., доцент кафедри фінансів, обліку та аудиту Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; Лопатовська Оксана, викладач кафедри фінансів, обліку та аудиту Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту.*

Матеріали подані в авторській редакції.

Актуальні проблеми сьогодення у сфері фінансів, обліку та аудиту: тези доповідей науково-практичної конференції, 22 травня 2025 р. Хмельницький: ХКТЕІ, 2025. 416 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з актуальних питань стану та перспектив розвитку фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану; національного та міжнародного досвіду організації, функціонування і розвитку теорії і практики фінансів, обліку та аудиту; особливостей, проблем та напрямів удосконалення оподаткування діяльності бізнесу, сучасних тенденції розвитку банківського та страхового ринків України, ІТ-технологій та діджиталізації фінансового сектору України.

Електронна версія збірника оприлюднюється на офіційному сайті ХКТЕІ:
<http://www.xktei.km.ua/naukova-diyalnist/naukovi-konferenciyi/>

© Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут, 2025
© Автори тез доповідей, 2025

ЧАУС Ігор	107
ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ПОЛТАВЩИНИ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТЕКСТ ВОЄННОГО ЧАСУ	
ЧЕРЕМІСІНА Світлана	109
ОЦІНКА СТРУКТУРНИХ ЗМІН ЕКСПОРТУ НА РИНКУ ЗЕРНА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
ЧОРНА Людмила, НАГОРНИЙ Павло	113
ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ТА ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ	
ЯРЕМУС Галина, ДІДИК Алла	118
НА ПЕРЕТИНІ МОЖЛИВОСТЕЙ І РИЗИКІВ: СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
ЯРОШЕВИЧ Софія, ПІХНЯК Тетяна	121
БЕЗРОБІТТЯ: ВИДИ, ПРИЧИНИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	

ЕФЕКТИВНІСТЬ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ПОЛТАВЩИНИ: СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ КОНТЕКСТ ВОЄННОГО ЧАСУ

***Анотація.** У тезах розглядається вплив воєнного стану на ефективність функціонування суб'єктів господарювання в територіальних громадах Полтавської області. Проаналізовано ключові соціально-економічні виклики, що впливають на розвиток підприємництва в регіоні, зокрема порушення логістичних ланцюгів, скорочення внутрішнього попиту, релокацію бізнесу та загрозу безпеці. Розкрито роль місцевих органів влади у підтримці суб'єктів господарювання через фінансові стимули, партнерські ініціативи та адаптивні програми розвитку.*

***Ключові слова:** територіальні громади; Полтавщина; суб'єкти господарювання; воєнний стан; соціально-економічна ефективність; регіональний розвиток.*

Воєнні дії на території України, що тривають з 2022 року, кардинально змінили умови ведення господарської діяльності. Суб'єкти господарювання у територіальних громадах Полтавської області, які відносно віддалені від зони активних бойових дій, опинилися в унікальному становищі — з одного боку, вони зазнають економічного тиску, з іншого — мають потенціал для підтримки економіки регіону та країни в цілому.

Полтавщина стала однією з ключових територій, що прийняла значну кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО), серед яких — підприємці, кваліфіковані працівники, представники малого бізнесу. Це, у свою чергу, стало як викликом, так і можливістю для територіальних громад: зросла потреба у створенні нових робочих місць, адаптації інфраструктури, забезпеченні доступу до послуг, але також з'явилися нові ресурси для розвитку.

Одним із основних критеріїв ефективності функціонування бізнесу в умовах воєнного стану є адаптивність до змін. Суб'єкти господарювання, які змогли оперативно переглянути свої бізнес-моделі, оптимізувати витрати, переорієнтуватися на нові ринки (зокрема, внутрішній ринок) та активізувати цифрові канали продажу — зберегли конкурентоспроможність.

Серед галузей, які зберегли або навіть посилили позиції, варто відзначити:

- аграрний сектор (виробництво зернових, технічних культур);
- переробну промисловість (переробка сільськогосподарської продукції, харчова промисловість);
- логістичні послуги та вантажоперевезення;
- ІТ - послуги та дистанційні сервіси.

Роль місцевої влади в умовах воєнного стану набуває особливого значення. У громадах, де функціонують прозорі механізми підтримки бізнесу, налагоджено партнерство між владою, громадським сектором та підприємцями — спостерігається стабільніший розвиток. До прикладу, в окремих громадах

Полтавщини запроваджено місцеві грантові програми для започаткування власної справи ВПО, впроваджено спрощені регуляторні процедури, створено хаби для коворкінгу та бізнес-консультацій.

Іншою важливою складовою стало формування горизонтальних зв'язків між громадами — обмін досвідом, спільна участь у донорських програмах, трансфер релокованих підприємств. Варто зазначити, що у 2023 році понад 40 підприємств з інших регіонів України частково або повністю перемістили виробництво до Полтавської області [1].

Проблемним аспектом залишається доступ до фінансування. Попри урядові програми «Робота», «Доступні кредити 5–7–9%», багато мікро- та малих підприємств не мають достатньої фінансової стабільності для участі в таких ініціативах. Необхідна більш гнучка політика кредитування, адаптована до умов воєнного ризику.

Значного значення набуває й соціальний вимір ефективності — здатність бізнесу не лише генерувати прибуток, а й виконувати соціальні функції: підтримувати працівників, брати участь у волонтерстві, забезпечувати потреби громади. Саме соціально відповідальний бізнес в умовах війни формує основу для довготривалої економічної стійкості.

Отже, ефективність функціонування суб'єктів господарювання у територіальних громадах Полтавщини в умовах воєнного часу залежить від низки чинників: адаптивності, рівня підтримки з боку ОМС, доступу до трудових ресурсів та фінансування, гнучкості управлінських рішень і соціального партнерства. У перспективі — доцільно активізувати програми професійного навчання, інтеграції ВПО в місцеві економіки, розширення цифрових сервісів для бізнесу, а також формування інституційної спроможності громад реагувати на економічні шоки.

Перелік джерел посилання

1. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
2. Стратегія розвитку Полтавської області на 2021–2027 роки. URL: <https://www.adm-pl.gov.ua>
3. Гунько І., Коваленко Р. Територіальні громади в умовах війни: виклики та рішення // Економіка і держава. 2023. №6. С. 14–18.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ У СФЕРІ ФІНАНСІВ, ОБЛІКУ
ТА АУДИТУ**

Тези доповідей інтернет-конференції, 22 травня 2025 р.

Відповідальна за випуск: Юлія НІКОЛЬЧУК

м. Хмельницький